

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Diarienummer Ku2024/01068

Remissyttrande över Ds 2024:22 – En moderniserad taltidningsverksamhet.

Sveriges Tidskrifter är landets största branschorganisation inom medieområdet och representerar ca 350 tryckta och digitala konsument-, fack-, organisations- och kulturtidskrifter. Tidskriftsbranschen omsätter årligen 6,6 miljarder kronor och Sveriges Tidskrifters medlemmar representerar cirka två tredelar av denna omsättning.

Sveriges Tidskrifter inkommer härmed med synpunkter avseende den ovan nämnda utredningen.

Sammanfattning

- Sveriges Tidskrifter ställer sig i huvudsak positiva till utredningens förslag.
- Sveriges Tidskrifter anser dock att fler tidskrifter borde kunna vara föremål för taltidningstjänst då personer med synnedsättning eller läsnedsättning rimligen kan ha behov av även annan journalistik.
- Sveriges Tidskrifter tillstyrker förslaget om att Mediemyndigheten för tillgängliga medier ska ta över taltidningsnämndens uppgifter

Allmänt

Sveriges Tidskrifter har genom åren alltid ställt sig positivt till taltidningstjänster. Det är viktigt att personer med syn- eller annan läsnedsättning kan ta del av såväl nyhetsmaterial som annan journalistik som nyhetstidningar och tidskrifter publicerar.

Närmare om utredningens förslag

Regeringens förslag - att den nya inriktningen ska vara att personer som på grund av synnedsättning eller läsnedsättning inte kan ta del av textbaserade allmänna nyhetsmedier och tidskrifter med fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistik ska få god tillgång till sådana medier genom taltidning - är i huvudsak bra och välkomnas av Sveriges Tidskrifter.

Utredningen föreslår att även (5 §) andra textbaserade medier än sådana som får mediestöd enligt lagen (2023:664) om mediestöd bör få möjlighet att ingå i taltidningstjänsten under förutsättning att de bedriver fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistik, ges ut på svenska eller något av de nationella minoritetsspråken och

efterfrågas av personer med syn eller annan läsnedsättning. Förslaget välkomnas av Sveriges Tidskrifter, men vi vill samtidigt påpeka följande.

Ett medium som bedriver fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistik bör enligt utredningen vara ett medium som behandlar aktuella samhällsfrågor inom politik, ekonomi, kultur och samhällsliv på ett fördjupande sätt. Som exempel anger utredningen dagstidningar, gratistidningar eller tidskrifter som ansökt om men inte erhållit mediestöd eller som inte ansökt om mediestöd men som erbjuder läsarna nyhetsrapportering eller fördjupad bevakning och granskning av samhällsrelaterade angelägenheter och samhällets institutioner.

När det kommer till vilka tidskrifter som kan vara föremål för taltidningstjänst vill Sveriges Tidskrifter framföra följande.

Alla tidskrifter bör behandlas lika

Som en grundläggande princip vill Sveriges Tidskrifter framhålla att personer som på grund av synnedsättning eller läsnedsättning inte kan ta del av textbaserade tidskrifter bör ges möjlighet att läsa *alla* typer av tidskrifter, och inte enbart tidskrifter med fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistik. Den gräns som utredaren sätter är olycklig då det i realiteten innebär en långtgående diskriminering av personer med synnedsättning eller läsnedsättning. Men givet den utredning som nu ligger vill Sveriges Tidskrifter under alla omständigheter framföra följande, specifikt beträffande begreppet samhällsjournalistik.

Samhällsjournalistik

Gemensamt för många tidskrifter är att de bedriver fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistik i den meningen att de behandlar aktuella samhällsfrågor inom sina respektive ämnesområden på ett fördjupande sätt.

Några av tidskrifterna såsom exempelvis facktidskrifter och medlemstidskrifter erbjuder genom sin specialisering och kunskap inom ett visst område fördjupande reportage eller granskningar som andra medier inte har intresse eller resurser för att behandla.

Sammantaget spelar tidskrifterna en mycket viktig roll för mediemångfalden och har en viktig funktion att journalistiskt täcka de "vita ämnesfläckar" som i allt större utsträckning breder ut sig inom den fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistiken. Det är därför angeläget att även personer med syn- eller annan läsnedsättning kan ta del av sådan journalistik.

Utredningen redogör inte närmare för innebörden av samhällsjournalistik. Men enligt Sveriges Tidskrifter finns goda skäl att tolka begreppet analogt med begreppet "samhällsliv". Ett sådant begrepp täcker frågor som rör exempelvis hälso- och sjukvård eller skola samt mer specifika sakområden som exempelvis arbetsmiljö, bostadsfrågor, konsumentvägledning och teknologi. Dessa frågor är viktiga i såväl den politiska debatten som den bredare samhällsdebatten och bör rimligen rymmas inom begreppet samhällsjournalistik. Tidskrifter med sådan inriktning bör därför kunna bli föremål taltidningstjänst.

Sammanfattningsvis tillstyrker Sveriges Tidskrifter utredningens förslag. Men med hänsyn till gruppen personer med syn- eller annan läsnedsättning finns all anledning att inte begränsa utbudet till samhällsjournalistik. Detta uttryck bör i alla händelser ha en bred definition.

Stockholm den 31 januari 2025

Sveriges Tidskrifter

Kerstin Neld, VD

Tobias Ertell, Jurist